

τοὺς χώριζε ἡ μοῖρα. Μὰ τὴν ἴδια ἐκείνη στιγμὴ ποῦ αὐτὸς πηδοῦσε μέσα στὰ τριαντάφυλλα καὶ στὸ χωρισμό, — ἡ κόρη μ' ἔνα πήδημα βρέθηκε στὴ μαύρη βάρκα, σκεπτόμενη πῶς χίλιες φορὲς καλλίτερο ἦταν τὸ ταξεῖδι στὴ μαυρίλα καὶ στὸ θλιβερὸ βασίλειο, παρὰ δὲ χωρισμὸς ποῦ ἡ μοῖρα ἥθελε νὰ τοὺς βάλλῃ. Κάθησε, καὶ γύρισε δίπλα νὰ νοιώσῃ τὸ ταῖρι τῆς. Μὰ ἦταν μονάχη.

Τὰ πανιὰ τῆς βάρκας τὰ μαῦρα ἀνοιχτήκαν στὸν ἀέρα σὰν τεράστια φτερὰ ἀετοῦ.

Γύρισε καὶ κύταξε τὸν βαρκάρο. Ὡταν ἀψηλὸς καὶ δυνατός, καὶ τὴν ἄγρια ἀνδρικὴ μορφή του φώτιζαν δυὸς θλιμμένα μάτια. Μπιστεύθηκε σ' αὐτὰ ἡ κόρη κι' ἐνῶ τὰ δάκρυα χοντρὰ κυλοῦσαν στὰ μάγουλά της τοῦ λέγει: Κάνε καλέ μου βαρκάρο πειὸ σιγὰ γιὰ νὰ δῶ ἀκόμα λίγο τὴ βαρκοῦλα ποῦ σὰν πεταλούδα πετᾶ καὶ παίρνει τὸν πάντα ἀγαπημένο....

‘Υποκλίθηκε δὲ βαρκάρος λέγοντας: «Σὲ συμπονᾶ κι' δὲ πόνος!»

ΕΥ. Α. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ

Η ΠΑΛΗΑ ΑΓΑΠΗ

‘Ο Νώτης ἀκούμπησε τοὺς ἀγκώνας του στὸ τραπέζι καὶ ἐστήριξε τὰ μάγουλά του στὶς παλάμες του. Ἀπὸ πολλὴ δρα σκέπτονταν καὶ ἐπειδὴ τὸ νῆμα τῶν ἰδεῶν του ὅσο πήγαινε περιπλέκονταν, ἀπ' τὴν ἀδημονία του, πῆρε τὴ στάσι αὐτῆς.

Δυὸς ἀγκῶνες ἀκουμπισμένοι στὸ τραπέζι, δυὸς μάγουλα ἀκουμπισμένα σὲ δυὸς χέρια.

Κωμικοτραγικὴ στάσις ποῦ προκαλεῖ ἡ ἀμηχανία καὶ φέρνει ἡ πάλη τοῦ νοῦ καὶ ποῦ ὑποδηλώνει τὸν ἐκτροχι- ασμὸ τῆς σκέψης καὶ τὸ ἀπότομο σταμάτημά της.

Τὰ μάτια τοῦ Νώτη, σχεδὸν χωρὶς ἔκφρασι, ἵσαν προσηλωμένα στὸ κενό. Κάποιο κάρδο ἀπέναντί του στὸν τοῖχο κρεμασμένο, οὔτε κάνε τῶθλεπε. Ἡ εἰκόνα αὐτὴ

παρίστανε μιὰ γυναικα. Καὶ ἡ ζωγραφια ἦταν ὅμορφη.

Μὰ μέσα του ζωντάνει μιὰ ἄλλη μορφή, μιὰ ἄλλη γυναικα πιὸ ὅμορφη, ποῦ ἀπλώνονταν σ' ὅλη του τὴν ψυχὴ κ' ἐσκέπαζεν ὅλη του τὴν συνείδησι.

Αὐτὴ τὴν εἰκόνα ποῦ ὅσο πήγαινε ζωήρευε στὴν φαντασία του, σκέπτονταν ἀπὸ πολλὴν ὥρα. Καὶ γύρω σ' αὐτή, ποῦ ἐπλέκοντο ὅλες ἡ παιδικές του ἀναιμήσεις, στηλώνετο ὁ νοῦς του καὶ σᾶν ἀπὸ κινηματογραφικὴ ταινία, περνοῦσε μπρὸς στὰ μάτια του ὅλο του τὸ παρελθόν.

‘Ο Νότης σκέφθηκεν ἀκόμη πολλὴν ὥρα χωρὶς νὰ μπορέσῃ νὰ δώσῃ μιὰ λύσι στὸ πρόβλημα ποῦ τὸν ἀπασχολοῦσε, καὶ ἀκούμπισμένος ὅπως ἦταν στὸ τραπέζι, ἀποκοιμήθηκε.

Καμὶα φορὰ ἡ βαθειὰ σκέψη μᾶς βυθίζει σὲ μιὰ νάρκη, ποῦ οὔτε ὑπνος εἶνε, οὔτε ἐγρήγορσις. Εἶνε μᾶλλον μιὰ ψυχικὴ κατάστασις κάτι παραπλήσιον τῆς ἐκστάσεως, ποῦ ὁ ἀνθρώπος βλέπει ὅλα τ' ἀντικείμενα στὴ φυσικὴ τους μορφή καὶ ὅμως ὅλα τὰ πράγματα τοῦ φαίνονται πιὸ διάφανα, πιὸ αἰλέρια ἀπ' ὅτι εἶνε στὴν πραγματικότητα. Κάτι τὸ φαντασμαγορικὸ περνᾷ πάνω τους, καὶ ὅλη λεπτύνονται καὶ σιγὰ-σιγὰ ἀλλοιοῦνται.

Τὸ τραπέζι ἀρχίζει νὰ κινεῖται, νὰ στρέφεται στὸν ἀξωνά του καὶ αἰωρεῖται στὸ κενόν. ‘Η καρέκλες χάνουν τὴν ἴσορροπία τους, μετακινοῦνται, τὰ πόδια τους γίνονται ἔλαστικά, κυνηγοῦνται μὲ παράξενα πηδήματα. Τὰ παραπετάσματα σείουν τὰ μεγάλα φτερά τους σὲ παλμικὲς κινήσεις, σᾶν νὰ προσκαλοῦν τοὺς παρισταμένους.

Καὶ εἰκόνες τότε ξεποθάλουν μέσα ἀπ' τοὺς τοίχους. Μόρφες πηγαινοέρχονται καὶ ξεπετιοῦνται παράξενα ὅντα κάτω ἀπ' τὸ δάπεδο. Καὶ μέσ' τὸν ἀέρα περνοῦν λεπτὲς σιλουέττες, μὲ σφυρίγματα κι ἀκούγεται σᾶν μακρινὴ ἥχω ὁ κρότος ὅλων αὐτῶν τῶν φαντασμάτων ποῦ γυρίζουν σ' ἔνα δαιμονισμένο χορὸ δίκως τέλος.

‘Ετσι δὲ ὑπνος τοῦ Νότη τοῦ παρουσίασεν διπτασίες διάφορες.

Καὶ μέσ' τὸν ἔλιγγό του, τὶς ἵδιες εἰκόνες ποῦ ξυπνὸς σκέπτονταν, τὶς εἶδε λίγο παραλαγμένες καὶ πιὸ αἰλέριες κι ἀκόμη πιὸ ζωντανεμένες καὶ περισσότερο παραστατικὲς ἀπὸ τὸ πραγματικό, σὲ τρόπο ποῦ μποροῦσε νὰ πιάνῃ ἔκεινο ποῦ ἔθλεπε, νὰ τ' ἀκούῃ καὶ νὰ τοῦ μιλᾶ.

Καὶ μέσ' τις δπτασίες αὐτές, ἀφοῦ διάφορες φαντασικὲς εἰκόνες ἐστροβιλίσθηκαν καλὰ καλὰ γύρω του, ὕστερα παραμέρισαν ὅλα τὰ φαντασικὰ ἀντικείμενα ποῦ τὸν ἐτριγύριζαν. Κ' ἐπρόθαλεν ἐμπρός του κ' ἔξεκαθαρίστηκε πιὸ ζωντανὸ διτὶ τὸν ἀπασχολοῦσε μοναδικά. Μιὰ μόνη εἰκόνα ποῦ ἐπεκράτησε πάνω ἀπ' ὅλες τὶς ἄλλες. Ἡ παληὰ του, ἡ πρώτη του ἀγάπη, ποῦ τὸν εἶχε τέλεια καθυποτάξει, μὲ μιὰ ὑπέροχη καὶ μοναδικὴ δπτασία, ποῦ τύφλωνε ἡ δύορφιά της.

Κι αὐτὴ ἡ εἰκόνα, πιὸ ὑλική, στεκάμενη ἐμπρός του, τὸν ἐπλημμύρησε μὲ ἔνα φῶς, ποῦ τὸν ἔκαμε νὰ φρικιάσῃ. Λίγο ἀκαθόριστη, ἀλλὰ μὲ βαθείες γραμμὲς χαραγμένη, ζωντανή, γεμάτη παλμὸ καὶ φῶς, αἰωρεῖτο ἐμπρός του μέσ' τὴν αἴγλη ποῦ τὸν περιεστοίχιζε.

"Ετεινε τὸ χέρι του νὰ πιάσῃ, νὰ δῆ, νὰ αἰσθανθῇ, τὶ ἥταν ἔκεινο ποῦ ἐπαλεν δλο ζωὴ καὶ σφρῆγος ἐμπρός του. "Αντίκρυζε ζωντανὸ σῶμα!... "Ηθελε νὰ βεβαιωθῇ ὅτι δὲν ἥπατάτο.

Κ' ἐπροχώρησεν ἔνα βῆμα ἐμπρός, γιὰ νὰ βρεθῇ πλησιέστερά του.

Καὶ ὅταν μέσ' τὸ χέρι του δὲν ἄνοιωσε παρ' ὅτι ἔσφιγκε τὴν ἴδια του τὴν σάρκα, ποῦ ἥρχετο σ' ἐπαφὴ μὲ τὴν κρυάδα της, τότε μὲ μικρὸ σκίρημα, ἄνοιξε τὰ μάτια του.

Ο Νότης ξύπνησε.

Βρίσκονταν ἀκόμη στὴ πρωτητερινή του στάσι.

Δυὸς ἀγκῶνες σ' ἔνα τραπέζι ἀκουμπησμένοι καὶ δυὸ μάγουλα πάνω σὲ δυὸ χέρια.

Ἡ μόνη διαφορὰ ἥταν ὅτι τώρα ἔνα ἡμίφως βασίλευε στὴν κάμαρα. Σκιές πυκνὲς ἐπλανῶντο στῆς γωνιές τοῦ δωματίου κ' ἡ καρέκλες διέγραφαν τὴ σκοτεινή τους σιλουέττα, μαυρίζοντας ὅλότελα τὸν τοῖχο πίσω τους, ἐνῷ τὰ πόδια τοῦ τραπέζιοῦ ἐρίχνανε κάτω τὴ μαυρίλα τους, ποῦ δεκαπλασιάζονταν.

Ἡ ἴδια ἡ σκιὰ τοῦ Νότη πυκνὴ γέμιζε σχεδὸν δλο τὸ δωμάτιον καὶ ἀπλώνονταν τρομακτικὴ πάνω στὸ τραπέζι σᾶν κακὸ πνεῦμα ποῦ τὸ σκέπαζε.

Ο Νότης σηκώθηκε μὲ ἔνα μικρὸ ρῆγος κι ἄνοξε τὸ φῶς γιὰ ν' ἀποδιώξῃ τὴν νάρκη του.

Μὲ τὸ γύρισμα τοῦ κουμπιοῦ, σ' ἔνα μικρὸ κυνηγητὸ ἥ σκιές, τὰ πνεύματα, τὰ φαντάσματα καὶ ὅτι ἄλλο παρά-

ξένο κατοικοῦσεν ἀπὸ πολλὴν ὥρα πρὶν στὸ δωμάτιο, ἔφυγαν.

Καὶ πάνω ἀπ' ὅλα τ' ἀντικείμενα καθαρὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλεκτρικοῦ τώρα ἔριχνε τὰ χρυσὰ στέφανά του κι ἀγκάλιαζε τὸ κάθε τι μὲ τὸ πρόσχαρο του γέλοιο.

‘Ο Νότης κύταξε τὸ ρωλόγι.

‘Ηταν ἔνδεκα ἡ ὥρα τὸ πρωΐ. Σὲ λίγο θὰ χτυποῦσεν ἡ πόρτα κ' ἐκείνη θάμπαινε μέσα.

‘Ἐκείνη! Πόσα τοῦλεγεν αὐτὴ ἡ λέξις! Τί νόημα καὶ τί μυστήριο περιέκλειε. Τί χαρά, τί τρέλλες, τί καρδιοχτύπια! ‘Ἐκείνη! ἐκείνη! πυῦ τοῦ γέμιζε τὴν καρδιά, τὴν ψυχὴν καὶ τὴν συνείδησι. ‘Ἐκείνη ποῦ ἔξωράϊζε τὸ εἶναι του, ἔξιδανίκευε τὴν σκέψη του, ποῦ ἔξευγένιζε τὰ αἰσθήματά του! ‘Ἐκείνη ποῦ στέκονταν τόσο ψηλὰ κ' ἥταν τόσον αἰθέρια καὶ ποῦ τὴν θεωροῦσε πλασμένη ἀπὸ μιὰν ἄλλη οὐσία, ὥστε κι αὐτὸ τὸ ὄνομά της εἶχε ξεχάσει, γιατὶ τοῦ φαίνονταν κοινὸν καὶ τετριμένον καὶ σᾶν φτιασμένο ἀπὸ ὄλη. Καὶ δὲν ἥθελε ποτὲ νὰ τὴν δημοτίζει μ' αὐτό, μὲ τὸ ἴδιο της ὄνομα, παρὰ τῆς ἔδινε δημότα ξένα καὶ φανταστικὰ καὶ τὴν ἐπνευματοποιοῦσε σᾶν τὴ Βεατοῖκη ποῦ τὴν ἥθελε νὰ τὸν καθοδηγῇ στὸ δρόμο τῆς ζωῆς του.

Γιατὶ στὰ χρόνια ποὺ πέρασαν ὅλα ἔξαϋλώθησαν καὶ τὰ πράγματα χάσανε τὴν ὑπόστασί τους. Στὰ δέκα χρόνια πούχε νὰ τὴν δῆ, δι καιρὸς ὅλα τὰ ἄλλοιώσε καὶ ἄλλα ἔξαφάνισε καὶ ἄλλα μεταμόρφωσε.

Τὶς μυρωμένες τρίχες τῶν μεταξωτῶν μαλλιῶν της ποῦ τοῦλε δωρήσῃ, τὶς ἔχασε. Τὴν ἔρωτική της ἄλληλογραφία, ποῦ συνεκέντρωνε σὲ μιὰ κοινὴ ἐστία τὴν ἀπειρό τους αἰσθηματικότητα, τὴν κατέστρεψεν ὅταν παντρεύθηκε. Τὰ δῶρα ποῦ τοῦκαμε, κι αὐτὰ καθῆκαν, ποιὸς ξέρει πῶς.

“Ολα, ὅλα τἄχασεν, ώς καὶ τὴ γλύκα τοῦ δημάτος της, ποῦ μέσα του σιγὰ οιγά, μὲ τὴν ἐπίρροια τοῦ χρόνου, ἀντικατέστησε καὶ μετέβαλε στὸ ἀφηρημένο «Ἐκείνη», τὸ ἀπροσδιόριστο καὶ ἀκαθόριστο αὐτὸ ἐπίθετο ποῦ συμβόλιζε τὸ ἔξιδανίκευμένον ὃν τῶν δηνείρων του, ποῦ ὅμως, δσο λεπτὸ ἥταν κ' ἔξαϋλωμένο, τόσο βαθύτερα τὸν περνοῦσε καὶ πλήρωνεν ὅλη του τὴ συνείδησι.

Σὲ δέκα χρόνια πούχε νὰ τὴν δῆ, πόσες ἄλλαγες

έγιναν, πόσο τὰ πράγματα ἄλλαξαν στὸν κόσμο, πόσον αὐτὸς δὲ Ἰδιος εἶχεν ἄλλαξει!

Τότε, στὴν παληὰ ἐποχή, ὅταν πρωτογνωρίστηκαν, ἦταν ἔνας αἰσθηματίας, ἔνας ρωμαντικός.... Τώρα δῆμος, μὲ τὴν πάροδο τῶν χρόνων, σταθεροποιοῦσε τὶς ἵδεες του καὶ ζοῦσε μέσον τὴν πραγματικότητα. Κι' ὅσο πιὸ φεαλιστής γίνουνταν, τόσο ἡ παληὰ ἐποχή, ποὺ σθένονταν στὰ βάθη τῶν ἐνιαυτῶν, τοῦ φαίνονταν μακρυνή, σὰν νὰ μὴ τὴν εἴχε ζήσει παρὰ στὸ ὄντειρο του, στὸ ὄντειρο, ποὺ κι' αὐτὸς ἀκόμη σιγὰ σιγὰ ἄλλαζε μορφή, γιατὶ σήμερα δὲν δινειρεύονταν κάθε ἄλλο παρὰ ρωμαντικὰ ὄντειρα θάπλαττε μὲ τὴν φαντασία του.

Στὰ δέκα αὐτὰ χρόνια ποὺ πέρασαν, ὅχι μόνον ἡ νοοτροπία του εἴχεν ἄλλαξει, ἄλλα καὶ ψυχικῶς εἴχε γίνη ἄλλος ἀνθρωπός. Καὶ ἀκόμη ἡ κοινωνική του ζωή ἦταν ἄλλη τώρα. Καὶ ἔξωτερικῶς δὲν ἦταν δὲ Ἰδιος. Εἶχεν ὑποστῆ πολλὲς ἄλλαγές.

Παντρεύτηκε. Καὶ χώρισεν ἀπ' τὴν γυναῖκα του. "Υστερα ἀγάπησε μιὰν ἄλλη. Καὶ μετὰ ἐπακολούθησε σειρὰ μικροερώτων, ποὺ ἡ λεπτομέρειές τους καὶ ἡ πλάνες τους τὸν ἔκαμαν ν' ἀποκτᾶ νέα συναισθήματα, καὶ τὸν ἔκαναν νὰ ἔξελιχθῇ σὲ νέον ἀνθρωπό.

Στὴν κάθε του καινούρια ἀγάπη εὔρισκε τὸν καιρὸν νὰ ἔξυψώνη τὸν ἑαυτό του. Γιατὶ πάντα στὴν γυναῖκα ἔθλεπε τὸ ἰδανικὸ ποὺ φώτιζε τὴν ζωή του καὶ ὅχι τὸν δαίμονα ποὺ τὴν κατέστρεψε.

Μὰ μέσα στὸν κυκεῶνα αὐτὸν τῶν ἐρωμένων, μέσα στὰ κύματα τῆς σάρκας ποὺ ἔπλεε, πάντα δύποτε τὸ κῦμα στεφανώνει δὲ ἀφρός, ἡ εἰκόνα ἐκείνης ἔξωράίτε μὲ τὴν πνευματική της δύναμι κάθε ἄλλη μορφὴ γυναικας ποὺ γνώριζε, καὶ Ἰσως-Ἰσως νὰ ἔξακολουθοῦσε ν' ἀγαπᾶ διάφορες γυναικες, γιὰ νὰ βρίσκῃ μέσα στὴν ἄλλαγή τὰ διάφορα συναισθήματα ποὺ τοῦ ἐνέπνεεν ἐκείνη, ὅταν ἦταν μικρός. Πετοῦσε πάνω τους ἡ ψυχὴ τῆς ἄλλης, ποὺ τὶς ἔξωράίτε. Γι' αὐτὸς καὶ ὅλες ἡ γυναικες τοῦ φαίνονταν δύμορφες καὶ ἰδανικές.

Κι' αὐτὴ ἡ ἄλλη, μέσον τὴν φαντασία του, παρουσιάζόνταν ὡς κάτι ἀνώτερο, σᾶν μιὰ χίμαιρα, ποὺ μὲ τὰ χρόνια τὴν ἔξιδανίκευε μὲ τὴν σκέψη του καὶ τὴν ἔθλεπε ν'

ἀκτινοθολή σᾶν ἔνα ἀστρο λαμπερό, ποῦ τὸν ἐπλημμυροῦσε μὲ τὸ γαλάζιο του φῶς.

Ο Νώτης δσο σκεπτότανε, τόσο βημάτιζε πιὸ νευρικὰ στὸ δωμάτιόν του. Φοβούνταν μὴ πέσῃ πάλιν στὴν ἴδια χθεσινοθραδυνὴ ἔκστασι καὶ χάσει ἵσανὰ τὴν ἰσοροπία του. Γιατὶ τώρα περίμενε τὴν Ἰσμήνη, κ' ἡταν σίγουρος πῶς θὰ ἥρχονταν στ' ἄλληθεια μὲ σάρκα καὶ δστὰ αὐτὴ τὴ φορὰ καὶ ὅχι ὅπως χθὲς σὲ σχῆμα ἀφηρημένο, ποῦ δὲν μπόρεσε νὰ τὴν πιάσῃ.

Η ὥρα εἶχε προχωρήση πολύ. Ήταν ἔνδεκα καὶ τέταρτο.

Ἐεφύλλισε μερικὰ βιβλία γιὰ νὰ καθυποτάξῃ τὰ νεῦρά του. Μὰ τοῦ κάκου. Τὰ δάκτυλά του μισότρεμαν καὶ πάνω τους τὰ φύλλα κυλοῦσαν σᾶν τραπουλόχαρτα. Καὶ δὲν σκέψθηκε κάν νὰ διαβάσῃ. Ἐδιάθαζεν ἀρκετὰ τὴν ἴδια του σκέψη, ποῦ τὸν ἀποροφοῦσεν ὀλόκληρο. Καὶ ὅπως μέσ' τὴν φαντασία του περνοῦσε μόνο μιὰ εἰκόνα, ἔκρινε περιττὸν ν' ἀντικρίση ὅποια δήποτε ζωγραφιὰ βιβλίου, γιατὶ πάνω σ' αὐτὴν θὰ εὑρισκε τὸ δμοίωμα τῆς σκέψης του.

Κ' ἔξεφύλλιζε τὰ βιβλία μηχανικά, χωρὶς νὰ ξέρῃ κι' αὐτὸς τί κάνει.

— "Ετσι κι' ἀλλοιῶς, εἶπε, θάρρη, πρέπει νάρθη !

Κ' ἐκάθισεν ἔξαντλημένος ἀπ' τὴν ψυχικὴν ἀγωνία σὲ μιὰ καρέκλα.

Ἀκόμη δὲν πρόφθασε ν' ἀπλώσῃ τὰ πόδια του γιὰ νὰ ἔκουραστῇ κ' ἡ πόρτα ἔχτυπησε. Ρεῦμα ἥλεκτρικὸν ἀν περνοῦσε στὸ σῶμά του δὲν θὰ τὸν ἔκαμε νὰ πεταχτῇ τόσο σθέλτα πάνω ἀπ' τὴν καρέκλα του.

Λίγο συγκρατημένος δμως, γιὰ νὰ μὴ δείξῃ τὴν ταραχὴ του, ἐπῆγε σιγὰ καὶ ἄνοιξε τὴν πόρτα.

Ἐκείνη, ἡ κόδη τῶν ὀνείρων του, τυλιγμένη σὲ μιὰ βελούδινη κάπα, δίχως νὰ μιλήσῃ, πέρασεν ἀθόρυβα μέσα. Τοῦ Νώτη ἡ καρδιὰ χτύπησεν ἀπότομα.

Στὸ ἔμβασμά της τὰ μάτια των ἀντικρίστηκαν.

— Καστανὰ μάτια ἔχει. Ἐγὼ τὴν φανταζόμουνα μὲ μαῦρα μάτια !

Αὐτὴ ἡ σκέψη σᾶν ἀστραπὴ πέρασεν ἀπὸ τὸ μυαλὸ τοῦ Νώτη.

Παρ' ὅλη τὴν συγκίνησι ποῦ αἰσθάνθηκε στὴ θέα τῆς

φίλης του, μέσον τόν ήμιφως τού ἀντρὸς κατώρθωσε νὰ διαχρίνῃ ὅτι τὰ μάτια τῆς ἡσαν καστανὰ καὶ γιαλιστερὰ μάλιστα σᾶν τῆς γάτας.

Πῶς ἔγινεν αὐτό; Αὐτὴ ή ἀλλαγὴ ἀπὸ ποῦ προήχετο! Καὶ πῶς ἔκεινος μέσον τὰ ὄνειρα ποῦ τὸν πλημμυροῦσαν, τὴν φαντάζονταν πάντα μὲ μαῦρα μάτια, ποῦ μέσα τους διέκοινε τὰ δειλινὰ ποῦ μαζὶ περνοῦσαν κοντὰ στὸ ἀκρογιάλι!

Τί παράξενο πράγμα αὐτὴ ή διαφορὰ τοῦ χρώματος τῶν ματιῶν τῆς! Καὶ πόσο τοῦ χιυποῦσεν ἀλλόκοτα στὴ φαντασία!

Λίγο συγχισμένοι καὶ οἱ δυὸς κάθησαν στὸν καναπέ. Ἐκείνη, ἡ Ἰσμήνη, μικροῦλα πάντοτε, παρὸν δὲ τὰ χρόνια ποῦ πέρασαν, στριμώνονταν στὴ μιὰ γωνιά, σᾶν κουκλίτσα. Ὁ Νότης, λίγο ἀνήσυχος καὶ σᾶν ἀφηρημένος, ἔμενε στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ καναπέ. Σχεδὸν κοντός, εἶχε παραδοθεῖ σὲ σκέψεις.

Νόμιζε κανεὶς ὅτι τὰ δέκα χρόνια βαρειὰ κάθισαν ἀνάμεσά τους καὶ τοὺς χώριζαν ἀκόμη.

Ὁ Νότης ἐκτὸς ἀπὸ τὴν παρατήρησι πούκαμε γιὰ τὰ μάτια, τίποτε ἄλλο δὲν εἶδε μπροστά του. Ἐξακολουθοῦσε νὰ βλέπῃ τὴν παληὰ του φίλη μὲ τὰ μάτια τῆς φαντασίας του καὶ θὰ παρέτεινε τὴν σιωπήν του ἐπὸν ἀπειρον βυθισμένος στὰ ἴδαινικά του ὄνειρα, ἀν ἡ Ἰσμήνη, ποῦ συνῆλθε γλήγορα ἀπὸ τὴν πρώτη συγκίνησι καὶ τὸ μυαλό της ἀρχισε νὰ δουλεύῃ, δὲν διέκοπτε τὴν μονότονη σιγή.

— Τί κάνεις, Νότη, εἶπε μὲ τὴν κελαρυστή της φωνή. Πόσα χρόνια ἔχομε νὰ ἰδωθοῦμε!....

Καὶ τὸν κύτταξεν ἀτενῶς στὰ μάτια.

Ὁ Νότης μισόκλεισε κι ἀυτὸς τὰ δικά του, γιὰ ν' ἀφήσῃ ἔλευθρον τὴν ἀκοήν του νὰ ἀπολαύσῃ τὸν ἥχον τῆς φωνῆς τῆς ἀγαπημένης τευ.

Καὶ μέσον τοῦ ὄνειρο ποῦ λικνίζονταν κάποια παραφωνία τὸν τάραξε.

— Περίεργο! σκέφθηκε. Νόμιζα πῶς ήτι φωνή της ἦταν ἀργυρόηχη, ἐνῷ τώρα....

Καὶ σᾶν νὰ ξυπνοῦσεν ἀπὸ λήθαργο, προσπάθησε νὰ συγκεντρώσῃ τὶς ἀναμνήσεις του, καὶ μὲ τὴν φαντασία του δὲν ἤξερε τί προσδιορισμὸν νὰ δώσῃ στὸν τόνο τῆς φωνῆς της.

Κάτι τὸ κακόνχο τοῦ φαίνοντάν πῶς εἶχε, κάτι ποῦ ἀντίφασκε τελείως μὲ τὶς ἴδαικὲς φωνὲς ποῦ ἄκουε νὰ τοῦ ψυθιρίζουν στ' αὐτιὰ τὴν ὥρα ποῦ ἀποκοιμίζονταν τὰ βράδυα.

— Τί ἔχεις, Νότη, καὶ δὲν μιλᾶς, συνέχισεν ἔκείνη, μὲ τὴν κελαρυστή της πάντα φωνή. Νομίζει κανεὶς ὅτι πάσχεις.

— "Οχι, εἶπεν ὁ Νότης, ἐλαφρὰ φρικιάσας, ἀπ' τὴν χαρὰ ποῦ σὲ ἔσανακλέπω μοῦ κόπτην ἡ φωνή. Ἡ συγκίνησις βλέπεις....

Καὶ τὸ βλέμμα του σχεδὸν κάθυγρο, ἔπεσε πάνω στὸ πρόσωπό της. Μιὰ σκιὰ χαρᾶς πέρασε πάνω στὰ χεῖλη του καὶ τὸ πρόσωπό του ἔλαμψε.

"Ἐπὶ τέλους! Στὶς γραμμὲς τοῦ προσώπου της ἐπανεύρισκε τὴν ἵδια εἰκόνα ποῦ ἀγάπησε πρὸ τόσου καιροῦ κι' ἀντικατώπτριζε πάνω του τὶς ἵδιες ἀποχρώσεις τῆς φαντασικῆς του σκέψης. Ξαναύρισκε στὸ ὅμορφό της πρόσωπο, τὴν ἵδια λεπτὴ μύτη καὶ τὰ ἵδια ἡδονικὰ χεῖλη ποῦ τοῦ χάρισαν τὰ διάπυρα φιλιὰ τῆς καρδιᾶς της. Τὰ δυό της μάγουλα δὲν εἶχαν χάσει τὸ ροδαλό τους χωρία. Κ' ἔθλεπε στὸν ἀνασασμὸ τοῦ στήθους της τὴν ἵδια Ἰσμήνη, ποῦ μικρούλα ἔσφιγγε στὴν ἀγκαλιά του, παραφερόμενος ἀπ' τὴν πιὸ φλογερὴ ἀγάπη.

— Ἰσμήνη, τῆς εἶπε, καὶ τὴν ἐπλησίασε. Ξέρεις στὰ δέκα χρόνια ποῦχω νὰ σὲ δῶ, δὲν λέγω πῶς δὲν σ' ἔξέχασα οὔτε λεπτό, μὰ μπορῶ νὰ σὲ βεβαιώσω, ὅτι ἀπασχόλησες πάντα τὸ μεγαλείτερο μέρος τῆς σκέψης μου. Πόσες βραδὺες πέρασα ἀγρυπνος γιὰ σένα! Πόσο τυρανίστηκεν ἡ φαντασία μου νὰ σὲ κυνηγᾷ! Πόσες φορὲς ἔγειρα μελαγχολικὰ τὸ κεφάλι κι ἄκουα τοὺς χτύπους τῆς καρδιᾶς μου ποῦ δονοῦσαν τὸ στήθος μου! Κ' ἀκόμη ἀν ἥξερες τί ἐφιάλτες ποῦ πέρασα! Τί σκληρὲς στιγμὲς ποῦ δόνησαν ὅλο μου τὸ εἶναι! Καὶ μέσ' τὸν βαρὺ χειμῶνα τῆς ἀγάπης μου, ποῦ ἡ παγωνιὰ ὀλόκληρον μ' ἔζωνε, ἡ ἔξημένη μου φαντασία σ' ἀποζητοῦσε μέσ' σ' ἀναφυλητά! "Ἐνα δράμα παιζονταν μέσα μου κ' ἔθλεπα τὰ πιὸ παράξενα πράγματα. Μοῦ φαίνονταν πῶς κάτι κακὸ θὰ σου ἐγίνονταν, εἶχα ἔνα προαισθῆμα μέσα μου πῶς ἔνας κίνδυνος ἀπειλοῦσε τὴν ζωή σου.... κ' ἔτρεχα πίσω σου σᾶν τρελός!....

‘Η Ἰσμήνη τὸν διέκοψε μὲ γέλοιο.

— “Ελα, καῦμένε, σᾶν νὰ τὰ παραλές. Σώνει πιά!...

“Ἐνας μικρὸς μορφασμὸς πέρασε στὸ πρόσωπο τοῦ Νώτη. ‘Ο ἐνθουσιασμός του κόπηκε. Μέσα του προσε-
έλήθηκε διὰ τὸ λίγο εἰδωνικὸν ὑφος ἐκείνης.

Μὰ πῶς μὲ τὴν φαντασία τον τὴν εἶχε πλάση τόσο
ρωμαντική, τόσον ἔξαιρωμένη, τόσο λεπιὴ κ' αἰθερία! Καὶ τώρα γιὰ τ' ἀπλούστερα πράγματα ποῦ ἄρχισε νὰ
τῆς διηγεῖται, τὴν ἔβλεπε ν' ἀλλάζῃ ὑφος καὶ νὰ τὸν εἰ-
ρωνεύεται!

Καὶ ἀν συνέχιζε τὴν ἐρωτική του ἔξομολόγησι, ἀν
τῆς ἄνοιγε διάπλατα τὴν σκέψη του καὶ τῆς ἔδειχνε τοὺς
θησαυροὺς τῆς αἰσθηματικότητας ποῦ ἔκλεινε μέσα του
καὶ τῆς ἐκμυστηρεύονταν καὶ τὰ πιὸ ἀπόκρυφά του
ὅνειρα, τί στάσι θὰ τηροῦσε κείνη ἀπέναντι του καὶ σὲ
τί πειρασμὸν θὰ τὸν ἐνέβαλεν ἢ ἀδιαφορία της καὶ ἢ
ψυχοὴ ἀποδοχὴ τῆς ἐρωτικῆς του διαχίσεως!

‘Ο Νώτης προτίμησε νὰ σωπάσῃ μιὰ γιὰ πάντα.
“Αλλην ἀπαγοήτευσι δὲν ἥθελε νὰ πάθῃ.

— “Έχω ὑποφέρει αὐτὸν τὸν καιρό, πολύ, ἐπανέλα-
βειν ἡ Ἰσμήνη, μὲ τὴν κελαδυσιή της φωνή. Παντρεύτη-
κα, ἔκανα παιδιά, μ' ἀρώστησαν τὰ παιδιά, κόντεψα νὰ
πεθάνω, ὑπέφερα ὅσα δὲν μπορεῖς νὰ φαντασθῆς!

— “Εκαμες ἀσχημα ποῦ παντρεύτηκες!

‘Ο Νώτης ἐπρόφερε μὲ ἔμφασι αὐτὴ τὴ φράσι κι'
ἀλλάφωσε.

Στὴν ἀπαγοητευμένη του φαντασία κάποια λύσι
δόθηκε. Τοῦ φάνηκεν ὅτι τὰ μάτια της, ὃ τόνος τῆς φω-
νῆς καὶ ἡ αἰσθηματικότα της ἀλλάξανε ἐπειδὴ παντρεύ-
θηκε, ὑπέφερε, γέννησε κι' ἀρώστησε.

Μέσα του τώρα ἦταν ἵκανοποιημένος, παρ' ὅλο ποῦ
αἰσθάνθηκεν ἀρκετὴ λύπη γιὰ ὅσα ὑπέφερεν ἐκείνη.

Ναὶ μὲν ἡ ἔξιδιανικευμένη εἰκόνα εἶχε σχεδὸν κατα-
στραφῆ, τὸ ἵνδαλμά του καταρακωθῆ, ἀλλ' ηὗρε τὴν ἔξη-
γησιν ἐνὸς μυστηρίου.

Αὐτὸ τὸν ἀρκοῦσε.

Καὶ ἔτσι ἵκανοποιημένος τώρα, μὲ τὴν ψυχὴ ἥσυχη,
ἐπανεῦρε τὴν ψυχραιμία του. Σηκώθηκε καὶ πλησίασε
τὴν Ἰσμήνη.

— Πόσο λυποῦμαι ποῦ ὑπέφερες, τῆς εἶπε. Κ' ἐγὼ ὑπέφερα πολύ.

Καὶ τῆς ἔπιασε τὸ χέρι στὴν παραφορά του καὶ τῶσφιξε.

Στὴν ἐπαφὴ τοῦ χεριοῦ της κάτι τὸ κρύο πέρασε μέσ' τὴ φούχτα του κ' ἔνα ὄγκος διέτρεξε τὸ σῶμα του, ποῦ δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ.

Τὸ χνοῦδι ποῦ ἀπόμεινε στὴν ἀνάμνησί του, ἐκείνη ἡ αἰσθησι τοῦ ρόδου μὲ τὰ τρυφερά του πέταλα καὶ τὰ μῆρα του, ποῦ τόσα χρόνια γλύκαιναν τὴ φαντασία του, εἶχεν ἔξαφανισθῆ σὲ μιὰ στιγμή.

Στὰ δύνειρά του πολλὲς φορὲς αἰσθάνονταν τὸ βελοῦδο τοῦ ἀπαλοῦ της χεριοῦ νὰ τὸν κυριεύῃ κ' ἐπερνοῦσεν ὕδρες δλόκληρες μ' αὐτὴ τὴν ευχάριστην ἐντύπωσι καὶ τὴ λεπτὴ αἰσθησι τῶν κρινένιων της δακτύλων.

Μὰ τώρα ηὔρε ὅτι τὸ χέρι εἶχε χάση τὴν ἀπαλότητά του. Ἐκείνο τὸ βελούτε ποῦ εἶχεν ἔξαφανίστηκε.

— Τί ἔχεις Νότη, μοῦ φαίνεσαι παράξενος, εἶπεν ἀπότομα κι' ἡ Ἰσμήνη, ποῦ ἀντελήφθη τὶς μεταπτώσεις τοῦ Νότη.

— Τίποτα, Ἰσμήνη μου, ἐρίγησα ἀπὸ τὴν ἐπαφὴ τοῦ χεριοῦ σου, "Υστερά ἀπὸ δέκα χρόνια νὰ πιάσω τὸ ἀπαλό σου χεράκι, μὴ σοῦ φαίνεται λίγο; "Εσὺ δὲν αἰσθάνθηκες τίποτε;....

Καὶ τὴν κύτταξε κατάματα. Κᾶποια ἵδεα τοῦ πέρασεν ἀπ' τὸ κεφάλι.

— Τί νὰ σκεφθῶ, Νότη... ἔκαμε προσποιητὰ ἡ Ἰσμήνη.

"Άλλ' αὐτὸς ἀντελήφθη τί περνοῦσε στὴν ψυχή της. Τὰ ἴδια συναισθήματα ποῦ τάραξαν αὐτόν, κλόνισαν κ' ἐκείνη! Μόνον αὐτή, πιὸ συγκρατημένη, δὲν ἀπέδειξε τίποτε.

"Ο Νότης κρατοῦσεν ἀκόμη τὸ χέρι τῆς Ἰσμήνης καὶ τὸ πλησίασε στὰ χεῖλη του.

— "Αν μοῦ ἐπιτρέπεις ὑστερά ἀπὸ δέκα χρόνια νὰ φιλήσω τὸ χεράκι αὐτό, ποῦ στὰ δύνειρά μου τόσες φορὲς ἀπαλὰ μ' ἔχαϊδεψε..."

"Η Ἰσμήνη κοκκίνησεν ἐλαφρά, μὰ δὲν ἀπέσυρε τὸ χέρι.

Αὐτὸς ἐνεθάρυνε τὸν Νότη καὶ τὸν ἔκαμε ν' ἀναστη-

λωθῆ. Καὶ μὲ μιὰ μικρὴ ἀνατριχίασι, ἐνῶ ρῆγος ἥδονικὸ διέτρεχε τὸ σῶμα του, ἔφερε τὸ χέρι στὰ κεῖλη του.

Τὸ φιλί του, ποῦ ἔκλεινε μέσα πόθους τόσων χρονῶν, ξεχύθηκε μέσ' ἀπ' τὴν καρδιά του σὲ σπασμωδικὰ κινήματα τῶν χειλιῶν. Δὲν ἦταν φιλί αὐτὸ ποῦ ἔδωκε, ἦταν παρατεταμένο ἐναγκάλισμα τῆς ψυχῆς του, ποῦ ξεψυχοῦσεν ἀπ' τὸν πόθο, πάνω στὸ χέρι αὐτοῦ.

‘Η Ἰσμήνη παρεσύρθη. Τὰ σκιρτήματα τοῦ πάθους τοῦ Νότη τὴν διαπέρασεν σᾶν πύρινες φλόγες· λησμομώντας ὅτι τώρα ἦταν μητέρα ἀρκετῶν παιδιῶν, παραδόθηκε στὴν ἀγκαλιά του.

— Ποτὲ δὲν σ' ἔξεχασα, οὔτε θὰ σὲ ξεχάσω....

Μὲ συγκομένη φωνὴ μιλοῦσεν ἡ Ἰσμήνη.

Σᾶν σ' ὅνειρο ἀντήχησαν ἀρμονικὲς ἡ λέξεις αὐτὲς στὸ αὐτιὰ τοῦ Νότη, ποῦ στὴν ὁρμὴ τῶν φιλιῶν πνίγονταν ἀπὸ ἐπιθυμίες.

Μέσα του, δέκα χρονῶν ὅνειρα, βάσανα, πίκρες, ξεσπούσανε.

Καὶ στὴν παραφορά του ξεχνώντας τὶς ἀπαγοητεύσεις ποῦ δυὸ λεπτὰ πρὶν ἔπαθε, κυριευμένος δλόκληρος ἀπὸ τὸ πάθος τῆς ἥδονῆς, ξαναῦρε στὶς ἔρεθισμένες του αἰσθήσεις τὸ ἵνδαλμά του, ἵδιο, δλοϊδιο, ὅπως τὸ ἀνέπλασεν ἡ φαντασία του ἐπὶ δέκα χρόνια.

Καὶ μέσ' τὰ πιὸ γλυκὰ ἀγκαλιάσματα, ψιθυριστὰ τῆς ἔλεγε :

— Ποτὲ τώρα δὲν θὰ ξεχάσω τὰ καστανά σου μάτια, οὔτε καὶ τὴν κελαρυστή σου φωνή. Τὸ προσωπάκι σου μὲ τὸ ἵδιο φῶς θὰ λάμπει μέσα μου ὅπως τώρα ποῦ σὲ βλέπω. Καὶ στὰ ὅνειρά μου θὰ κυνηγῶ πάντα τὴ σκιά σου. Ἐνῷ μέσ' τὰ χέρια μου θὰ κλείνω τὴν αἴσθησι τοῦ ρόδου μὲ τὰ τρυφερά του πέταλα καὶ τὰ μῆρα του, ποῦ πήρα ἀπ' τὸ ἄγγιγμα τῶν κρινένιων σου δακτύλων.

ΠΑΝ. ΒΡΙΣΙΜΙΤΖΑΚΗΣ